

Ponedeljek, 24. junija 2013

Lokalna oblast naj dela za nas

Žal pri nas župani svojo funkcijo največkrat razumejo kot možnost družinskega podjetja, občinski proračun je neusahljiv vir.

AKTUALNO 3

Delo, 24 June 2013:

“Unfortunately, mayors in our country often see their function as an opportunity to run a family business; the municipal budget is an inexhaustible source.”

12th Summer Academy

**“Culture and Landscape:
Contributions to Sustainable
Rural Development”**

Landscape and social innovation in rural areas

MIHA KLINAR,

14. JULY 2013
LOŠKI POTOK, SLOVENIA

Slovenski urbanizem določajo interesi zasebnega kapitala

Miha Klinar,
14. JULY 2013, Loški Potok, Slovenia

Arhitekt Nande Korpnik meni, da lokalna politika ne upravlja prostorskega razvoja, temveč ga prepušča naključju in tudi nesprejemljivim interesom zasebnikov.

Za slovenski urbanizem arhitekt Nande Korpnik pravi, da je v precejšnji krizi. Občine bi morale najprej do leta 2006, nato pa do 2010, sprejeti prostorske akte za nadaljnji razvoj, to pa je uspelo narediti manj kot desetini občin. »Ne vem, ali je za večino občin to prezapleteno ali predrago, toda najhuje je, da za nesprejetje aktov ni nobenih sankcij. Takšen prostorski akt je namreč prvi pogoj za razvoj, gospodarski in drugi subjekti pa se morajo po njem ravnati. Večina večjih občin je že ugotovila, da lahko brez prostorskih aktov še naprej ribarijo v kalnem, da jih torej niti ne potrebujejo,« razlaga Nande Korpnik.

Morda je to povezano s postmodernim časom, v katerem živimo, ko je forma pred vsebino. Čutiti je nekakšne krč med arhitekti, investitorji in javnostjo. Vsi so nezadovoljni, ni povsem jasno, v čem je težava, prostorski problemi pa se kopičijo. Korpnik ugotavlja, da je bil v prejšnjem sistemu domači urbanizem razmeroma radikalen in obenem totalen, ukvarjal se je s podrobnostmi. To je lahko delovalo, dokler je bil urbanizem vpel v družbeni sistem. »Po tistem, ko se je pri nas spremenil politični sistem in je prevladalo tržno gospodarstvo hitrih sprememb, se arhitekti nekako ne znajdemo. Po eni strani bi radi bili preveč usmerjeni, kar hromi našo samoiniciativo, po drugi strani pa nismo sposobni delovati v pogojih ohlapne regulacije, kjer bi bili vsi zadovoljni,« pojasnjuje.

Takšne razmere so privedle do drobnjakarstva, trganja, parcialnih rešitev v prostoru. Korpnik pravi: »Vsa pobuda je na strani posameznikov, ki jih zanima samo dobiček s čimer ni sicer nič narobe. Toda po-

sledično se večinoma dogaja, da zasebni kapital najde primerno ali celo najboljšo možno lokacijo, kjer je najlažje graditi, jo kupi, si izračuna maksimalni iztržek in po sistemu *a la card* načrtuje posege, ki jih vsili v javni program občin. Pri tem nihče več nima širšega pogleda na gospodarjenje in urejanje prostora za sedanje potrebe in prihodnji razvoj lokalnih skupnosti.

Učna ura slabega mestnega urbanizma

V kontekstu prostorskega razvoja se zato ob pogojih, ko ni nekega generalnega gospodarja ali skrbnika prostora zelo hitro izgublja pogled na celoto. »Vsako večje slovensko mesto je torišče različnih sebičnih interesov v zvezi s prostorom. Ker ni vnaprej dogovorjenih pravil in pogojev, parcialno poseganje v prostor namesto, da bi urbane probleme reševalo, jih še povečuje,« pravi Korpnik in dodaja, da je povsem normalno, da se mora vsak poseg v prostor izplačati. Arhitekti trdijo, da snujejo rešitve v javno dobro in tudi zasebniki trdijo, da gra-

Arhitekt Nande Korpnik je ob številnih drugih priznanjih tudi dobitnik Plečnikove nagrade za leto 2000, trikrat je bil nominiran za prestižno evropsko nagrado Mies van der Rohe. Je vabljeni predavatelj na katedri za arhitekturo mariborske univerze. V Celju ima arhitekturno biro NAP – Nova arhitekturna produkcija. Zadnja leta se tudi publicistično angažira, zlasti kot kritik razmer v domačem urbanizmu.

dijo v skupno dobro. Dejansko pa to povzroča probleme v bivalnem okolju, prometne probleme in slabša kakovost življenja.

Značilen primer takšnih razmer je za Korpnika prav Celje, kjer še vedno velja urbanistični plan, ki je bil nazadnje spremenjen leta 1986, zasnovan pa že v sedemdesetih letih. Ob prelomu tisočletja so se v Celju začele priprave na izdelavo podlag za nov urbanistični plan, ki pa so pozneje zamrle. »Takšno stanje županu omogoča, da vsako pobudo, ki pride s strani investitorjev, lahko

NANDE KORPNIK Foto Brane Piano

prepreči, lahko pa jo s podjetnikom začne tudi kupčkati. Če bi mesto imelo sodoben in javen prostorski plan, bi ga lahko tržili, licitirali. A namesto, da bi občina vodila prostorski razvoj in ga usmerjala, to prepušča kapitalu in uveljavljanju

zasebnih interesov, ki pa niso vselej niti dobri niti dobronamerni. Kar se v Celju dogaja zadnja leta, je učna ura slabega mestnega urbanizma,« je Korpnik kritičen: »Stanje pa se še slabša.«

Prostorski spekulanti

Degradiranega prostora je v mestu in na njegovih robovih veliko. Celjske vpadnice so bile načrtovane za industrijo, po njenem propadu pa so izpraznjene lokacije zasedli trgovci, kar niti ni bilo slabo. Po-

vsod tam, kjer je se je politika angažirala skupaj s kapitalom, so problemi večji, in ljudje se jim izogibajo. Med njimi Korpnik omenja propadli kino Kolosej za Golovcem, predimenzioniran nogometni stadion, propadanje Celeiaparka, za dve etaži nad zazidalnim načrtom dvignjeno ogromno stanovanjsko stavbo ob Ljubljanski cesti, ki so jo Celjani začeli imenovati Alcatraz, pozidavo na območju Tehnopolisa, predimenzionirano novogradnjo zasebne klinike v bližini.

»Vsa hvala o Celju in spremembah je bolj posledica naključnosti kot pa načrtovanega in smotrnega, generičnega prostorskega razvoja. Mesto je prepuščeno samemu sebi in prostorskim špekulantom,« dodaja Korpnik. Seveda so tudi dobri primeri, ki pa so v manjšini. Med njimi sta hotel na Celjski koči in nova Osrednja knjižnica Celje. »Toda osrednje vizije ni,« pravi Korpnik. Najbolj svež primer takšne mestne politike je prodaja zemljišča in načrtovana gradnja na območju med Narodnim domom, novim poslopijem Maximilijan na mestu nekdanje gostilne Ojstrica oziroma Zamorc, vrtcem in I. gimnazijo, Domom upokojencev, Knežjim dvorcem in nabrežjem Savinje. Korpnik pravi, da zaradi pogojev razpisa ni želel sodelovati na arhitekturnem razpisu za pozidavo, ki ga je objavil zasebnik.

»Tam bi Celje lahko imelo urbanistično rešitev, ki bi bila tudi v javni rabi, obenem pa bi investitor prav tako našel svoj interes. Toda javna korist in raba prostora bosta najverjetneje zanemarjena. «Do pred kratkim je bilo območje celo v lasti občine in politika je imela vse možnosti, da zanj predpiše takšne prostorske pogoje, ki bodo integralni del mestnega razvoja in javnih koristi. Zdaj pa občina, namesto da bi postavila pogoje, ponuja nekakšen servis investitorju, ki želi spremeniti zazidalni načrt tako, da se mu bo najbolj izplačalo.«

BRANE PIANO

Delo supplement, Business and Money, 22 November 2010,

Architect Nande Korpnik

Slovenski urbanizem določajo interesi zasebnega kapitala

Miha Klinar,
14. JULY 2013, Loški Potok, Slovenia

Arhitekt Nande Korpnik meni, da lokalna politika ne upravlja prostorskega razvoja, temveč ga prepušča naključju in tudi nesprejemljivim interesom zasebnikov.

Za slovenski urbanizem arhitekt Nande Korpnik pravi, da je v precejšnji krizi. **Občine bi morale najprej do leta 2006, nato pa do 2010, sprejeti prostorske akte za nadaljnji razvoj, to pa je uspelo narediti manj kot desetini občin.** »Ne vem, ali je za večino občin to prezapleteno ali predrago, toda najhuje je, da za nesprejetje aktov ni nobenih sankcij. Takšen prostorski akt je namreč prvi pogoj za razvoj, gospodarski in drugi subjekti pa se morajo po njem ravnavati. Večina večjih občin je že ugotovila, da lahko brez prostorskih aktov še naprej ribarijo v kalnem, da jih torej niti ne potrebujejo,« razlaga Nande Korpnik.

Morda je to povezano s postmodernim časom, v katerem živimo, ko je forma pred vsebino. Čutiti je nekakšne krč med arhitekti, investitorji in javnostjo. Vsi so nezadovoljni, ni povsem jasno, v čem je težava, prostorski problemi pa se kopičijo. Korpnik ugotavlja, da je bil v prejšnjem sistemu domači urbanizem razmeroma radikalen in obenem totalen, ukvarjal se je s podrobnostmi. To je lahko delovalo, dokler je bil urbanizem vpet v družbeni sistem. »Po tistem, ko se je pri nas spremenil politični sistem in je prevladalo tržno gospodarstvo hitrih sprememb, se arhitekti nekako ne znajdemo. Po eni strani bi radi bili preveč usmerjeni, kar hromi našo samoiniciativo, po drugi strani pa nismo sposobni delovati v pogojih ohlapne regulacije, kjer bi bili vsi zadovoljni,« pojasnjuje.

Takšne razmere so privedle do drobnjakarstva, trganja, parcialnih rešitev v prostoru. Korpnik pravi: »Vsa pobuda je na strani posameznikov, ki jih zanima samo dobiček s čimer ni sicer nič narobe. Toda po-

sledično se večinoma dogaja, da zasebni kapital najde primerno ali celo najboljšo možno lokacijo, kjer je najlažje graditi, jo kupi, si izračuna maksimalni iztržek in po sistemu *a la card* načrtuje posege, ki jih vsili v javni program občin. Pri tem nihče več nima širšega pogleda na gospodarjenje in urejanje prostora za sedanje potrebe in prihodnji razvoj lokalnih skupnosti.

Učna ura slabega mestnega urbanizma

V kontekstu prostorskega razvoja se zato ob pogojih, ko ni nekega generalnega gospodarja ali skrbnika prostora zelo hitro izgublja pogled na celoto. **»Vsako večje slovensko mesto je torišče različnih sebičnih interesov v zvezi s prostorom. Ker ni vnaprej dogovorjenih pravil in pogojev, parcialno poseganje v prostor namesto, da bi urbane probleme reševalo, jih še povečuje,«** pravi Korpnik in dodaja, da je povsem normalno, da se mora vsak poseg v prostor izplačati. Arhitekti trdijo, da snujejo rešitve v javno dobro in tudi zasebniki trdijo, da gra-

Arhitekt Nande Korpnik je ob številnih drugih priznanjih tudi dobitnik Plečnikove nagrade za leto 2000, trikrat je bil nominiran za prestižno evropsko nagrado Mies van der Rohe. Je vabljeni predavatelj na katedri za arhitekturo mariborske univerze. V Celju ima arhitekturni biro NAP – Nova arhitekturna produkcija. Zadnja leta se tudi publicistično angažira, zlasti kot kritik razmer v domačem urbanizmu.

dijo v skupno dobro. Dejansko pa to povzroča probleme v bivalnem okolju, prometne probleme in slabša kakovost življenja.

Značilen primer takšnih razmer je za Korpnika prav Celje, kjer še vedno velja urbanistični plan, ki je bil nazadnje spremenjen leta 1986, zasnovan pa že v sedemdesetih letih. Ob prelomu tisočletja so se v Celju začele priprave na izdelavo podlag za nov urbanistični plan, ki pa so pozneje zamrle. »Takšno stanje županu omogoča, da vsako pobudo, ki pride s strani investitorjev, lahko

NANDE KORPNIK Foto Brane Piano

prepreči, lahko pa jo s podjetnikom začne tudi kupčkati. **Ce bi mesto imelo sodoben in javen prostorski plan, bi ga lahko tržili, licitirali. A namesto, da bi občina vodila prostorski razvoj in ga usmerjala, to prepušča kapitalu in uveljavljanju**

zasebnih interesov, ki pa niso vselej niti dobri niti dobronamerni. Kar se v Celju dogaja zadnja leta, je učna ura slabega mestnega urbanizma,« je Korpnik kritičen: **»Stanje pa se še slabša.«**

Prostorski špekulanti

Degradiranega prostora je v mestu in na njegovih robovih veliko. Celjske vpadnice so bile načrtovane za industrijo, po njenem propadu pa so izpraznjene lokacije zasedli trgovci, kar niti ni bilo slabo. **Po-**

vsod tam, kjer je se je politika angažirala skupaj s kapitalom, so problemi večji, in ljudje se jim izogibajo. Med njimi Korpnik omenja propadli kino Kolosej za Golovcent, predimenzioniran nogometni stadion, propadanje Celeiaparka, za dve etaži nad zazidalnim načrtom dvignjeno ogromno stanovanjsko stavbo ob Ljubljanski cesti, ki so jo Celjani začeli imenovati Alcatraz, pozidavo na območju Tehnopolisa, predimenzionirano novogradnjo zasebne klinike v bližini.

»Vsa hvala o Celju in spremembah je bolj posledica naključnosti kot pa načrtovanega in smotrnega, generičnega prostorskega razvoja. Mesto je prepuščeno samemu sebi in prostorskim špekulantom,« dodaja Korpnik. Seveda so tudi dobri primeri, ki pa so v manjšini. Med njimi sta hotel na Celjski koči in nova Osrednja knjižnica Celje. »Toda osrednje vizije ni,« pravi Korpnik. Najbolj svež primer takšne mestne politike je prodaja zemljišča in načrtovana gradnja na območju med Narodnim domom, novim posloppjem Maximilijan na mestu nekdanje gostilne Ojstrica oziroma Zamorc, vrtcem in I. gimnazijo, Domom upokojeencev, Knežjim dvorcem in nabrežjem Savinje. Korpnik pravi, da zaradi pogojev razpisa ni želel sodelovati na arhitekturnem razpisu za pozidavo, ki ga je objavil zasebnik.

»Tam bi Celje lahko imelo urbanistično rešitev, ki bi bila tudi v javni rabi, obenem pa bi investitor prav tako našel svoj interes. Toda javna korist in raba prostora bosta najverjetneje zanemarjena. «Do pred kratkim je bilo območje celo v lasti občine in politika je imela vse možnosti, da zanj predpiše takšne prostorske pogoje, ki bodo integralni del mestnega razvoja in javnih koristi. Zdaj pa občina, namesto da bi postavila pogoje, ponuja nekakšen servis investitorju, ki želi spremeniti zazidalni načrt tako, da se mu bo najbolj izplačalo.«

BRANE PIANO

“Municipalities should adopt spatial development plans, first by the year 2006, then by 2010. Less than one tenth of all municipalities have managed to do that.”

“Every larger Slovenian town is the scene of various selfish space-related interests. As there are no pre-established rules and conditions, partial developments only exacerbate urban planning problems instead of resolving them.”

“If a town had a modern and public spatial plan, it could be marketed, auctioned. But instead of managing its own spatial development and guiding it, the municipality leaves it to the capital and the promotion of private interests that are neither always good nor documented.”

“And the situation is getting worse.”

“Everywhere where politics has gone hand in hand with capital, problems are graver and people avoid them.”

Findings on the current situation:

- failure to adopt municipality spatial development plans,
- tendency towards adjustable space management,
- system change and the supremacy of the marketing logic of capital,
- selfish interests / partial developments,
- failure to promote the PUBLIC interest ...

Indicators:

- the degradation of the visual quality of urban spaces,
- the abuse of public space in the interest of private citizens,
- the neglect of municipal property management (lack of management, poor maintenance),
- the reduction in the real estate market value,
- limited possibilities for the development of quality service activities: tourism, small trade, etc.

Example of the current situation ...

(with slight discrepancies, the example illustrates the prevailing situation in municipality urban management)

SiC
Sindikalni izobraževalni center

P

Zveza neodvisnih sindikatov Slovenije

←

RESTORANA
RESTORANA
RESTORANA

BANKOMAT

★ ★ ★

**SPORT HOTEL
MANCA**

← ← ← ←

**Turistična
agencija**
Tovarna agencija
Tovarna agencija
Tovarna agencija
Tovarna agencija

**Turistična
agencija**

AMZS
TEHNIŠKI PREGLED
REGISTRACIJA
ZAVAROVANJE
MAGASIN UDELEŽNIK

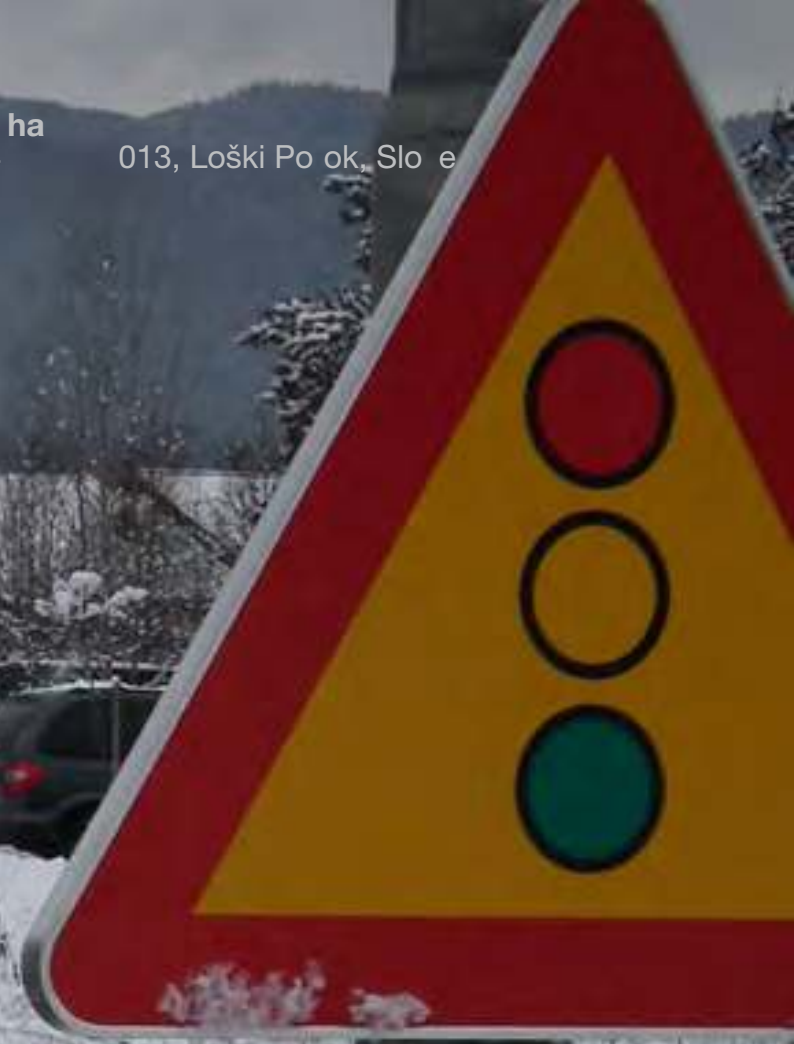
IZVAJANJE
IZVAJANJE
IZVAJANJE

PLAVI ORČE
1.12.2010
KRETA

30

SOLA
⚠

DOBRRODOSLI
V RADOVLJICI
WELKOMMEN
WELCOME

SKB
SOCIETE GENERALE GROUP
Kranjska cesta 4

STUDIO 88
www.studio88.si

Sinkopa
100m

Medikoel

AVTO ŠOLA
VARNOSTNA ŠOLA
AVTO ŠOLA

STANOVANJE
SLADICE - TORTI

MATEJ
RACOVLIČA

PIZZER
MATEJ

info

GOSTILNA
kozovc
←100m galer ja

Policija ←
50 m

PIZZERIA
MATIČEK

RADIO
BELVI

KAVARNA
**A
M
B
I
E
N
T**

SLADOLED
DOMAČE IZDELAVE
SLADICE • TORTE
FREE INTERNET • WIRELESS

Turistično društvo Radovljica

DROGERIJA
ANA

MZR

GOSTILNA
hizobe

NORICA
d.o.o.

CEVIGRADO

PUNJEN
KRAJ

Gorenjska Banka
d.d. Kranj

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VZAJEMNA

VZAJEMNA

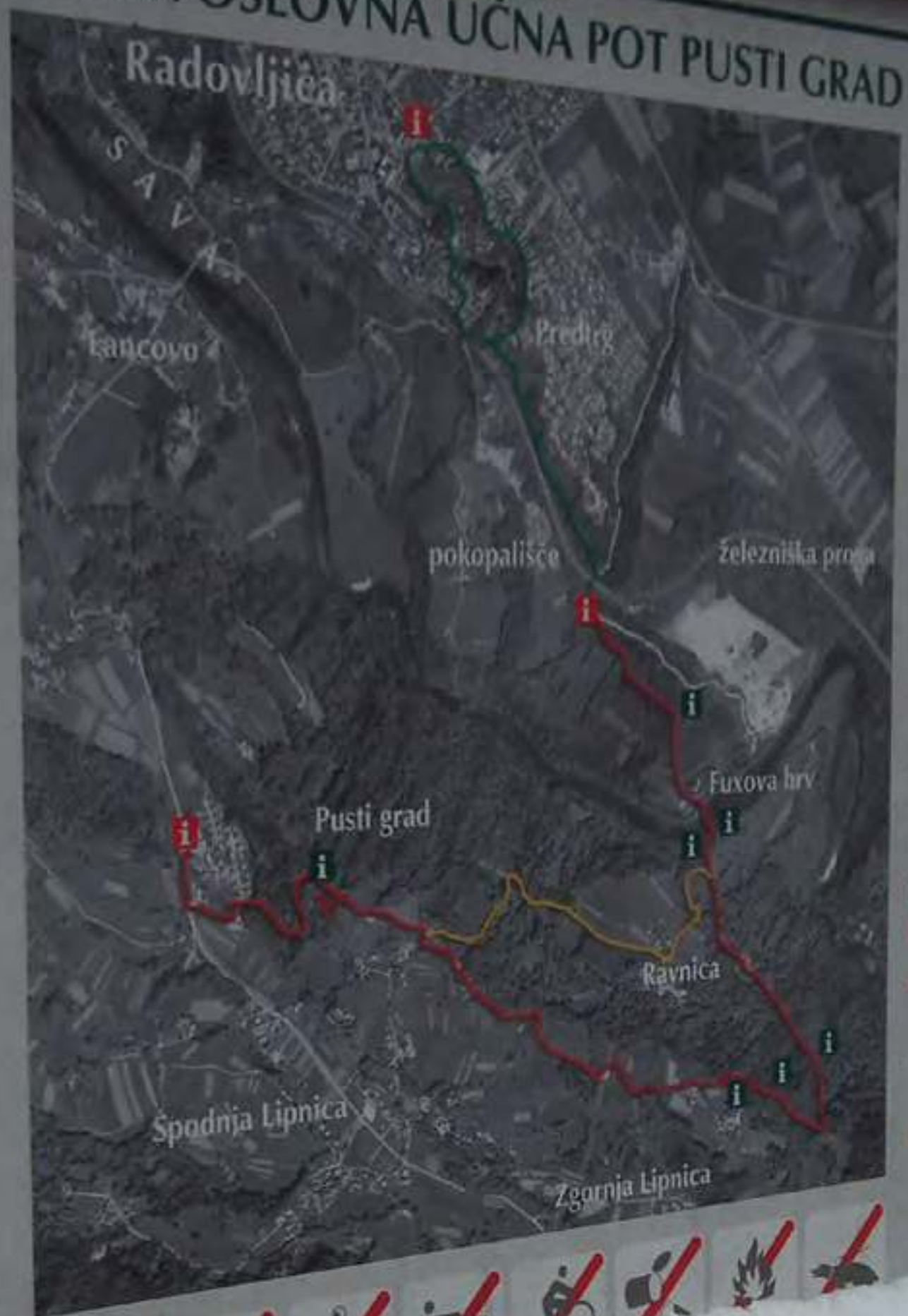

NARAVOSLOVNA UČNA POT
Pusti grad

NARAVOSLOVNA UČNA POT PUSTI GRAD

Naravoslovna učna pot Pusti grad nas zblížuje z naravo in kulturno krajino. Predstavljene so lepote narave in kulturne dediščine na območju Lipniške doline. Pot predstavlja obkroženost stare peš povezave med Radovljico in Kamno Gorico in večinsoma preteka skozi grad.

Seznanija nas z obkroženjem in lepoto gonda, živalskega in rastlinskega sveta, katerega življenje je vezano na grad ter bogati naše znanje in odnos do narave.

Pot vključuje tudi kulturno-zgodovinske spomenike in nas pouči o pretekli zgodovini zgornje lipniškega območja.

Ljudje smo del narave, zato smo jo dolžni spoštovati in varovati.

- LEGENDA**
- i informacijske točke
 - i izhodiščna točka
 - naravoslovna učna pot
4900 m (cca 2 uri)
 - povezava: (25 min.)
Radovljica - učna pot
 - povezava: (20 min.)
Pusti grad - Fuxova hrv

Dovoljeno za dostavo
od 6-9 ure

GRAJSKI PUK
FLY-BOX
obkupa postojni & fly-box namizni

DOVOLJENO ZA

MUNICIPALITY OF LOŠKI POTOKI
NEPRAVILNO PARKIRANA
VOZILA BODO
ODSTRANJENA

BA
2000

GRAJŠ

Za največ 2 ur
med 8^h in 19^h

identski
servis

HOTEL GRAJSKI DVOR

e študentski servis

MESEČNAR
MEKS
d.o.o. Kranjska 2, Radovljica

ODAMO
FOR SALE

Coca-Cola Coca-Cola Coca-Cola Coca-Cola Coca-Cola

optika

WilfaN
menjolnica

STUDIO
Cafeteria

Izobraževalni Center

STUDIO 86
digitalni tisk | sitotisk | avtografijska
www.studio86.si
transparentni | naljubljeni | majice | plakati | vložki | letaki

AGE

NEWSPAPER RACK
MRS
ACT

ING - ARH
projektivni biro

Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica

Ljudska univerza Radovljica

Restavracija 𐌵𐌹𐌺𐌾𐌰
Razgledna točka
Stoletna trta

Sobe Rooms 𐌵𐌹𐌺𐌾𐌰

Restaurant 𐌵𐌹𐌺𐌾𐌰
Panoramic view
Old vine

Izvoz iz Linhartovega trga na Gorenjsko cesto ni dovoljen - razen za intervencijska vozila a stanovalce je možen izvoz na Cesto svobode

Dovoljeno za vozila z dovoljeno

Blue square sign with icons for pedestrian, car, and house, and a red circle with a blue diagonal line.

Red circle with a white diagonal line and '7,5t' text.

Dovoljen za vstop v dovoljeno
 Dovoljen za vstop blaga je dovoljen
 + masa med 4.000 kg in 5.000 kg v vseh
 + največje dovoljeno maso do 7,5t
 + Če se ustavlja vozila mora biti ustavljena
 v parkirnem mestu na vseh straneh

Pokopališče

TOILET

Avguštin gostilna z vrtom

PRESTIZ

Avguštin
SUMMER GARDEN

Avguštin

Chalkboard menu area

18

PRESTIŽ

Augustin
SUMMER GARDEN

ha
14
013, Loški Po ok, Slo e

KAVARNA
SLACIARNA

V. I. SL
VIN

SLAC

Prepovedano parkirati
ob nedeljah in ob spominskih

Following the example of the pilot project, we propose that local communities:

- perform an analysis of the situation based on the criteria proposed,

- start to familiarize ourselves with the mechanisms and systemic solutions for the effective management (and marketing) of the visual quality of space,

- gradually provide the conditions for the development of systemic projects for the comprehensive management of street furniture, commercial and information signposts, guideposts and other visual elements of public space, establish rules etc.,

- provide the conditions for the positive selection of good projects and comprehensive solutions (choose contractors with references and enable positive selection)

- consistently promote the principles of putting the criteria of public interest above private interest!

- do not refer to a lack of funds; these are low investments compared to the abuses in the past and have distinctly positive consequences for the development and value of the municipality,

- prevent abuses of the public space, assert their ownership right against trespassers,

- refuse non-systemic solutions,

- involve project administrators from the local community, introduce the function of a city architect or designer,

- and publicly present and advocate the aims of the project and gain public support. This should not be difficult.

Project benchmarks:

- employment opportunities for local companies,
- raising the value of real estate (min. 5 % - 10 %),
- improving traffic safety, reducing the number of traffic offences,
- the development of tourism and cultural attractions,
- exploiting the potential of cultural heritage,
- relieving the burden of the public administration and
- raising the inhabitants' quality of life.

NASVIDENJE

AUFWIEDERSEHEN

GOOD BYE

SIC

117